

Serghei Coloșenco

BIBLIOTECA

REBUS

EDITURA SFERA

Castelul Iulia Hasdeu

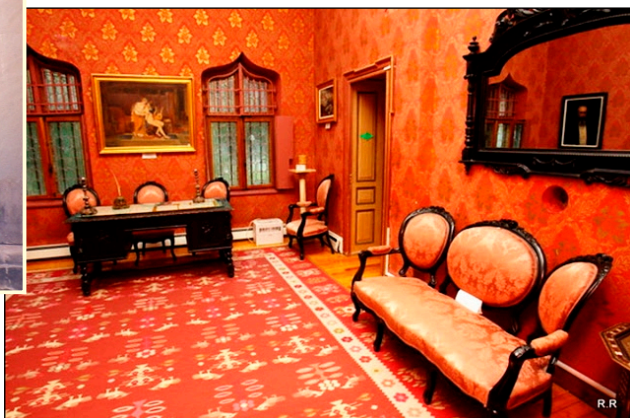
Bust din marmoră
de I. Georgescu

Monument de arhitectură construit între 1894-1897, după planurile date de Bogdan Petriceicu Hasdeu.

Crenelurile și turnurile dau construcției aspectul unei mici fortărețe medievale.

Muzeul a fost inaugurat la **2 iulie 1897**.
Reintră în rețeaua muzeistică în 1958.

IULIA HASDEU
(1869 – 1888)

2/14 noiembrie 1869. Se naște la București Iulia, fiica lui Bogdan Petriceicu Hasdeu și a Iuliei Faliciu Hasdeu.

- la 2 ani știa să citească;
- la 8 ani vorbea corect germana, franceza și engleza;
- la 17 ani a trecut cu brio examenul de bacalaureat la Paris, în retorică și filozofie;
- a urmat cursurile Facultății de litere și filozofie audiind cursurile profesorilor Larromnet, Paul Janet, Louis Léger, Jules Martha, Paul Girard ș.a.
- a luat lecții de canto cu tenorul Lawers, desen cu profesorul Herst și pictură cu Ulysse Diogène Maillart;
- se îmbolnăvește de plămâni urmând tratamente în Franța, Elveția și România;
- se stinge din viață la București, la **17/29 septembrie 1888.**

*

Creația literară a Iuliei Hasdeu a apărut postum datorită tatălui, Bogdan Petriceicu Hasdeu, sub titlul:

Julie Hasdeu, **Oeuvre posthumes. Fantaisies et rêves**, Paris, Librairie Hachette-Bucarest, Librairie Socec, 1888, XLVIII + 237 p. (Avec avant-propos par B.P. Hasdeu. Avec une introduction par c-te Angelo de Gubernatis).

***Notă:** Am amintit doar primul volum din cele trei.*

LECTURI (1)

ORIZONTAL: 1) Trufaşa floare care „se-nalţă tainic, / Privind spre culmile senine” (**În april**) - „Focuri mari se-aprind în tinda unei seri” (sg.). **2)** „În vale, o pânză argintie” (pl.; **Clopoţelul**) - „Copilul poartă tolba cu săgeţi nemiloase” (**Evantaiul**). **3)** „Se-ndoaie despletită şi-n graţii pare-o doamnă” (pl.; masc.; **Salcia**) - Mese! **4)** „Poveştile rostite seara la culcare” (sg.; **Unei zâne**) - Abis! **5)** Cepe! - „O spun-şi fără să roşesc” (**Poveştile albastre**). **6)** Poet român (Petru M.) - Cete! - Râu în Rusia. **7)** „Scumpa mea amică” (masc.; **Domnişoara ursuză**). **8)** „De-atunci cu biata inimă oftândă” (masc.; **Lisette**) - Card! - Întrebare. **9)** „Noapte şi zi mereu strălucesc” (sg.; **Stele**) - „Conture vagi”! (**Frunze**) - Omul „cu chipul de soare bronzat” (**Țiganca**). **10)** A răsună prelung - „Căpcăuni uriaşi în palate de topaze” (sg.; **Unei zâne**). **11)** E „fără măşti, / Ca cea mai ne-nţeleasă fiinţă” (pl.; **Însingurare**) - „Dă câmpiei iarba moale, / Cântec sfânt pădurii-i lasă, / Dă glas vesel la izvoare / Şi la păşuri ram şi casă” (**Către...**).

VERTICAL: 1) „Răspunde clopoţelul oiţelor din vale / Cu glasul-i de mărgele, de-argint, ușor, gingaș” (**Clopoţelul**) - „O anume vârstă”. **2)** „Privit din culmea raiului”! (**Însingurare**) - „Văluri cu creste-nspumate / Se-avântă mai slobode-n larg” (sg.; **Cântec dac**) - „Lacrimă plâpândă” (**Zori de aprilie**). **3)** „Înaripat ai trece-n zbor / Să faci cu cerul o fiinţă” (**Însingurare**) - „Observă şi se reculege” (**Frunza**). **4)** „Doi pot ca să vază” (**Clopoţelul**) - Cursă! **5)** „Împreună vom hoinări pe poteci înverzite” (**Unei zâne**) - Bere! **6)** „Tăcerea era mare!” (**Clopoţelul**) - Locul unde „lacul, o pânză argintie”. **7)** „Însă floarea-l răni cu un ghimpe ascuns” (**Anacreontică**) - „Voci de păsărele / Ne-nveseleşte-n cântec” (**Primăvara şi toamna**). **8)** „Luna floare pogorând” (**Țintirimul**) - „Iarba înrourată” (masc.; **Unei zâne**) - Interjecţia din ultima strofă a poeziei **O noapte**. **9)** „Noroi imund” (**Femeia**) - „Stam sub un pom” (**Clopoţelul**) - Scriitor francez (Eugène). **10)** „Făr-a se plânge, oriunde-nsoţeşte / Pe soţu-i, cu chipul de soare bronzat” (**Țiganca**) - Pasărea cernită ce „s-ascunde pitiş în vreun zid pustiu” (**Cântecul de leagăn**). **11)** „Rugul meu aprins” (**Ioana d'Arc**) - „Toamnă frumuseţi eterne” (sg.; **Către Hebe**).

Dicţionar: MIAS, RSA, SUE.

Când e vorba de salvarea patriei, a-ţi face datoria nu înseamnă nimic; pentru a fi de ajuns trebuie să-ţi faci mai mult decât datoria.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

LECTURI (2)

ORIZONTAL: 1) „Iarbă, cântec, păsări,...” (**Zori de aprilie**) - „Ea apără..., a valurilor pradă,/ Ca păsările, puii din cuibu-nsingurat” (nom.; **Credo**). **2)** „Țara mea este gură de rai pe pământ/ Acolo-i colțișorul drag de altădată” (**Patriei mele**) - ...**de-altădată**, poezia scrisă în septembrie 1887 (nom.). **3)** Poezia din 12 sept. 1884 scrisă la Geneva și tradusă în românește de Monica Pillat (2 cuv.) - Podoaba curcanului. **4)** „În zile reci de iarnă” (**Tristete**) - „Odorașul scump, al mamei odor” (**Cântecul de leagăn**). **5)** Unu și una! - A se descuraja (reg.) - „Călare pe fugaru-mi negru ca un pui de zmeu” (**La ce cugetai?**). **6)** „Îi sare .../ Pentru că pe ea o iubește” (**Patria**) - „Anume vârstă” (pl.). **7)** „Umbrele ce amăgesc” (inf.; **Himera**) - „Rămase singur în castel” (**Bietul rege nebun**). **8)** „Și cine știe, în care țară.../ va sta de-acum'nainte făptura ce-o iubesc? (**S-a dus...**) - „Eu mă duc departe,/ Rămâi tu-n grădină, eu te părăsesc!” (**Vâr și vară**). **9)** Vechi sat în Maramureș - „Le cântă în surdină că ei pot s-o-nțeleagă,/ De... duioase cenușa ea le leagă” (**Salcia**). **10)** A cunoaște - Floarea din titlul unei poezii scrise pe 2 ianuarie 1886 la Paris și publicată în „Revista noua”, nr. 10, 1888, p. 369. În românește de Victoria Ana Tăușan. **11)** Amorul din **Anume vârstă** - „Pământu-i stă pe deget ca un imens...” (pl.; **Frunza**).

VERTICAL: 1) „În zile reci de iarnă” (pl.; **Tristete**) - Aproape „Plină de fast”! (**Moartea**). **2)** Localitate minieră în Valea Jiului - „Și stelele fermecătoare/ Luminează în seninul pur/ Cu îndrăzneală în culoare/ Ca și-n imensul cer de azur” (**Stele**). **3)** „Și nu se tem că omul moare/ Ca-n timpul lui... speră” (var.; **Himera**) - „El nu lăsa din mână lancea, până/ Nu-l răzbuna, plătind cu-același rău” (**Frumoasele vremuri vechi**). **4)** Zgomot al respirației - „Din Rameau orchestra le cânta” (**Evantaiul**). **5)** Poezie din trei strofe tălmăcită de Ion Potopin - Către! **6)** „Pe sub arcade-n mânăstire/ Se-nalță... -n neștire/ Peste pilaștri și portice” (**Sub arcade**) - Final la **Descurajare**! **7)** Poezia tradusă de Traian Demetrescu și publicată după manuscrisul inedit al acestuia, în revista „Ramuri”, nr.6, 1973, p. 16 - Localitate în Libia. **8)** Ioan Alexandru - Sculptor francez (Auguste). **9)** Con tracții nervoase - Localitate în Canada. **10)** Termen de comparație - Cap de listă! - Elev din romanul **Corigent la limba română**, de Ion Minulescu. **11)** „Deodată,... ce frica n-o cunoaște/ Oprindu-se-și dă seama ce groază-n el se naște/ Își încordează trupul și înapoi se-aruncă” (nom.; **Cavalerul și moartea**) - Lac în Nigeria. **12)** Râu în Spania - Poezie tipărită în „Oeuvre posthumes” și retipărită în traducere de către Ciprian Doicescu (2 cuv.). **13)** Domenii de care se leagă poeziile **Cântec dac, România, Patria** - Final la **Istovire!**

Dicționar: OCEI, APSA, AMAL, INDI, IFE.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												

CLOPOȚELUL

La Florica

Îți place clopoțelul s-auzi în depărtare? (*1 oriz. II*)
Stam sus pe-un vârful (*7 oriz. I*) de munte, iar luna (*4 oriz. II*) strălucea
Și vântul (*II oriz. I, 8 vert. I*) încetase cu jalnica-i cântare.
În cimbru, pe sub iarbă, chiar greerul (*1 vert. II*) tăcea.
Stam sus pe-un vârful de munte, iar luna (*5 vert. I*) strălucea.

Părea, în vale, lacul (*6 oriz. II*), o pânză (*9 vert. II*) argintie.
În valuri (*pl.; 10 vert. II*), luna blândă, cu drag se oglindea;
Părea scăldat pământul într-o lumină vie;
Stam sub un pom (*9 oriz. I; 3 vert. I; 9 vert. I*)... iar gându-mi (*5 oriz. I*)
departe se ducea.
În valuri (*3 oriz. II*), luna blândă, cu drag se oglindea!

Zefirul era dulce și-n slaba-i adiere
Frumoasele (*8 oriz. II*) flori (*1 oriz. I; sg.*) albe (*masc.; 2 oriz. I*), le săruta ușor.
Părea că mă îmbată (*2 vert. II; pl.*) o tainică plăcere,
Părea că simt în mine dulci visuri de amor,
Pe (*5 vert. II*) când pe flori (*4 vert. II; sg.*) zefirul se legăna ușor.

Tăcerea era mare! De-ar fi cântat în vâsle (*6 vert. I*),
În valea care-n umbră mereu se adâncea,
Vreun trubadur (*II vert. II; pl.*), un cântec de dor (*9 oriz. II*), iubitei sale,
Aș fi distins prea lesne aceea ce zicea,
Căci valea-n întuneric de mult, de mult dormea.

Prin aer (*2 oriz. II*), nici un zgomot nu se urca la (*6 oriz. I*) mine,
Și noaptea, împrejur-mi, neconținut creștea (*8 oriz. III*),
Simțeam dorinți deșarte, dar sângele în vine
Mi se părea că-ngheață! Tăcerea mă-ngrozea!
Și noaptea împrejur-mi neconținut creștea!

Natura ne încântă când doi pot ca să vadă,
S-admire frumusețea-i (*3 vert. II*), ce n-o putem descri;
Dar singur, omul (*II oriz. II; pl.*) simte în piept un fel de groază,
Și-ncet șopteam atuncea: „Cu mine dac-ai fi,
... (*6 oriz. III*) admira natura (*5 oriz. II*) ce n-o putem descri.

Dar visu-mi de iubire (*2 vert. I*) deodată încetase
Și sunete plăcute în noapte se-auzeau,

Un glas ușor de fluier în vale răsunase
Iar gingași clopoței atunci răspundeau
Și sunete plăcute, în noapte s-auzeau.

Cioban (**3 oriz.I**) cu plete de-aur chema (**7 vert.II**) turmele sale
Și, sunetul dulce (**8 oriz.I, 54**) ieșit din fluieraș,
Răspunde clopoțelul oițelor din vale
Cu glasul-i de mărgelă, de-argint, ușor, gingaș.
Oițele s-adună la glas de fluieraș.

Și mă gândeam atunci din inimă (**1 vert.I**), la tine,
Tu, care (**6 vert.III**) cu glas dulce în umbră mă chemai.
Șopteam: „Ce fericire de-ai fi tu lângă mine (**8 vert.II**)
Să mă conduci în noapte, precum mă conduceai,
Tu, care (**10 vert.I, 321**), cu glas dulce, în umbră mă chemai”.

În românește de Traian Demetrescu (II vert.I)

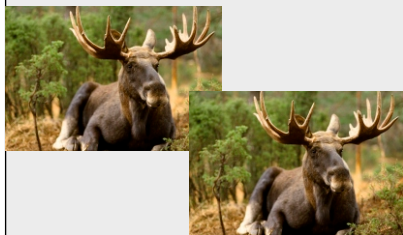
Restul definițiilor:

Orizontal: 4,I – Rodica Hâncu. **7,II** – Anvelopa și camera roții.
10 – Subiectul operei literare.

Vertical: 4,I – Circa (abr.). **7,I** – American Academy of Matrimonial Lawyers (siglă).

TITLURI

(Biverb anagramat: $5 + 4 = 2, 7$)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

LIRICĂ (1)

ORIZONTAL: 2, 5, 8, 11 – Titluri din lirica **Iuliei Hasdeu**.

Celelalte definiții: 1) Păcăleli – Frecvențează înalta societate. **3)** „*Fecioara cu ochii sprințari*” din poezia *Țiganca* a lui Artur Enășescu – Strigătul corbului – Localitate în Franța. **4)** Plumb ucigător - „Program Evaluation and Review Technic” (siglă). **6)** Canele! – Cap în Spania! – Sclav spartan. **7)** Negație – Birlic – Bogdan Marinescu – Mioare. **9)** Localitate în India – Aripile tari ale insectelor. **10)** Slujba de dimineață, oficiată în biserica ortodoxă înaintea liturghiei – Nume feminin.

VERTICAL: 1) Titlu purtat de vechii regi ai Egiptului – Scriitor român (Ludovic). **2)** Perioade de timp – Provincie în Canada, cu Edmonton orașul principal. **3)** Porc (pop.) – Acceptare. **4)** Numele popular al cosașului – Studiu de proporții reduse. **5)** – Laturile unui echer! – Situație încurcată – Nichita Stănescu. **6)** Iată (lat.) – Populație antică în Suedia. **7)** Locuitori dintr-o regiune aflată între Cehia și Slovacia – Poet la vechii greci. **8)** Tonaj mediu! – Porțiune a unei vâi prin care curge o apă (pl.). **9)** Nota traducătorului (abr.) – Inițiatorul unei acțiuni artistice. **10)** Rezumat al unei cărți – Pământul prin care a trecut plugul. **11)** Distanța dintre două valori dintr-un șir de măsurători efectuate asupra aceleiași mărimi – Locuitori din Țara de

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Sus. **12)** *Domnișoara...*, dramă de G.M. Zamfirescu – Artur Enășescu.

Dicționar: GAS, AROS, ECCE, SVEI, OLEM, ONA.

PSEUDONIMUL

(Biverb eliptic anagramat: 10 + (4) = 7, 6)

GEOGRAFICĂ

(Rebo anagramat: 4 + 3 = 7)

LIRICĂ (2)

ORIZONTAL: 1, 3, 5, 7, 9, 11 - Titluri de poezii din lirica **Iuliei Hasdeu**.

Celelalte definiții: 2) Luate din lexic! – Exemplar ecvestru – Poveste fabuloasă. **4)** Localitate în Spania – Fiu al lui Cain. **6)** Localitate în Yemen – Stau în bloc! **8)** Puse în turn! – Imagine toracică normală (abr.) – Televiziune pe scurt. **10)** Cal dobrogean – A renunța la tron.

VERTICAL: 1) Grup de arbuști, de tufe – Câine cu părul foarte lung și lăptos. **2)** Verificarea cunoștințelor. **3)** Material textil mototolit – Vas în care se strivesc strugurii (reg.). **4)** Amestec nedorit, forțat, în viața unei persoane (pl.). **5)** Uniunea Ciclistă Internațională (siglă) – Portiță. **6)** Plantă de nutreț – Râu în Malaysia. **7)** Păsări numite gaițe-de-munte – Cod aeroport El Bagre (Columbia). **8)** Gura animalelor – Margini de hotar. **9)** Dispute sportive fără miză – Poezie franceză medievală. **10)** Obicei strămoșesc – Indiancă din Mexic. **11)** Vârstă – Perioadă de timp – Posezi.

Dicționar: EXI, IMON, ANOC, NAES, ZAC, EBG, DIT.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

DREPTUNGHI

1) Exclamație de bucurie care arată rezolvarea unei probleme dificile. **2)** Pasăre cântătoare de pădure, cu cioc galben și cu pene negre. **3)** Alunecă pe zăpadă. **4)** Elemente de construcție. **5)** Medici. **6)** Închis perfect. **7)** Arătos. **8)** Bolta unui edificiu. **9)** Film al regizorului american Sidney Franklin (1937). **10)** Formație muzicală.

De la **A – B:** Mare scriitor francez căruia Iulia Hasdeu i-a dedicat o poezie scrisă miercuri, 20 mai 1883 (2 cuv.).

De la **C – D:** Poezie scrisă la Paris, la 15 noiembrie 1885.

În spațiile **rasterate orizontal:** titlul poeziei dateate *Paris, noiembrie, 1887*. Cele trei poezii au fost traduse în românește de Victoria Ana Tăușan, Traian Demetrescu și Ciprian Doicescu.

	A			C	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
	B			D	

LIRICĂ (3)

ORIZONTAL: 1) Drum pavat cu piatră rotundă – Puse pe tavă! 2) Om cu părul și pielea de culoare neagră (pop.) – Rezistentă la boli. 3) Om cu gâtul lung – Nume de câine. 4) Corp greu de străpuns – Capabile – Bis! 5) Produs apicol – A se ivi. 6) Localitate în Australia – Frică. 7) Reprezentant al școlii filosofice din Eleea – A ventila. 8) Râu în Germania, afluent al Dunării – Instrument de măsurat lungimi sau grosimi mici. 9) Suprafață de răspândire a unei specii de plante sau de animale – Margareta alintată.

VERTICAL: 1, 3, 5, 7, 9: Titluri de poezii scrise de **Iulia Hasdeu**.

Celelalte definiții: 2) Localitate în India – Plantă decorativă tropicală, cu flori albe, răsucite în formă de cornet. 4) Un fel de rățoi din Brazilia – A alătura. 6) Iubit (lat.) – Asia! – Abreviere abreviată! 8) Searbăd – Poziție a unui câine de vânătoare când simte sau vede vânatul.

Dicționar: LAH, NAB, ARAU, APOA, AMAT.

LIRICĂ (4)

ORIZONTAL: 1, 3, 5, 7, 9: Titluri din poeziile **Iuliei Hasdeu**.

Celelalte definiții: 2) Curățat cu lama cuțitului – Gheorghe alintat. 4) Cal greu de stăpânit – Un pic încurcat! 6) Insulă coraligenă în Oc. Pacific, în arh. Tonga – Insulă, în toponimia franceză – Deasupra. 8) Puchini – A apărea.

VERTICAL: 1) Un om sănătos – Demon masculin care apare în somnul oamenilor. 2) Nume feminin – Cap de rinocer! 3) Deteriorare – Valuri. 4) Treceri prin munți – În întregime. 5) A privi – Cunoscut poet basarabean (Grigore). 6) Carte de Radu Tudoran! – Chemare – Prelungire protoplasmatică. 7) Țară din nordul Africii – Dezlegător de probleme rebusiste (fig.). 8) Dioscurii i-au răpit acestuia fiii (mit.) – Plasă de pescuit. 9) Țara vânturilor din mitologie – Râu în Rusia.

Dicționar: PCI, NIUE, ILE, ECIJ.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								

DIAGONALE

1) Fructul din podgorii (dim.). 2) Ființă fabuloasă cu cap de om și trup de taur. 3) Climatul social. 4) Călărimă. 5) Translator. 6) Desfăcutul în două. 7) Captivant. 8) Animale cu corpul alcătuit din segmente sau inele și cu multe perechi de picioare. 9) Rezolvarea corectă a acestui joc.

Pe diagonale: titlurile a două poezii scrise de Iulia Hasdeu la Paris, prima în 1888 și a doua în 1886, ambele tălmăcite în limba română de Ciprian Doicescu.

De la 1 – 8: poezie alcătuită din nouă strofe, datată 20 februarie 1887, Paris, avându-l pe același traducător.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1			1	2					8
2						7			
3					3				
4									
5			5	6					
6			4						
7									
8									
9									

A									
	5	6	2	1	4	5	7		
10	2	16	11	2	7	8	6	2	
8	15	2	6	3	2	5	9	7	
13	9	17	2	4	18	2	11	8	
15	2	4	13	5	15	2	4	2	
	14	6	14	2	1	3	8		
B									

ARITMOGRIF

Înlocuind cifrele cu literele corespunzătoare, veți afla titlurile a 7 poezii din lirica **Iuliei Hasdeu** (6 pe coloanele orizontale)

A – B: poezia scrisă la Paris, în *februarie 1886*.

ORIZONTAL : 1)...

2) Poezie de Octavian Goga.

3)...

4) Vai! (reg.).

5)...

6) Scade! – Carene!

7) Menit.

8)...

VERTICAL: 1) Galben-roșiatică – Punct cardinal. **2)** Arbust ornamental cu flori mari, divers colorate, plăcut mirositoare (var.). **3)** Spațiu mărginit de coloane la intrarea într-o bazilică – Sanda Lazăr. **4)** Iuris ultricesque doctor (abr. lat.) – Ridică greutatea mari la înălțime. **5)** Persoane îmbrăcate cu gust.

1, 3, 5, 8: Titlul unei poezii – doină românească – scrisă la Paris, în *octombrie 1883*, în românește de Monica Pillat.

TITLU

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

JULIA HASDEU*

- fragmente -

Julia Hasdeu, care numără între străbunii ei voievozi, castelani, poeți și savanți, a fost cea mai strălucită lumină poetică a neamului românesc. Păstrând un suflet cavaleresc și viteaz ca și al strămoșilor săi, în cronici pomeniți, ea avea mai presus de toate, o pătrundere genială și un avânt pe care le moștenise direct de la cel mai mare literat și savant al Românilor, - de la tatăl său.

Julia Hasdeu a scris versuri cari au minunat o lume și cari au uimit pe cel mai

d'Avril – l'Éventail – și veți avea impresia că, între filele unui elegant volum, a-ți găsit un trandafir păstrat din frumoasele vremuri trecute, pe cari le evocă delicatul său parfum.

Julia Hasdeu a părăsit această lume acum 16 ani. Din prima zi chiar, faima numelui său a început să crească. În țară, în Franța, în Italia – peste tot – iluștri poeți, savanți și literați au adus omagii acestui uimitor talent cu scânteeri geniale. Sully-

No. 1

Exemplarul 25 Eani

Decembrie 1905

ECOUL ARTELOR FRUMOASE

ZIAR ARTISTIC ILUSTRAT

PICTURĂ, SCULPTURĂ, ARHITECTURĂ, ARCHEOLOGIE, ESTETICĂ, ARTA DRAMATICĂ, MUSICA, POESIE

mare poet al Franței contemporane, pe Sully-Prudhomme.

Julia Hasdeu, deși a scris în limba franceză, și-a cântat însă țara al cărei suflet, ale cărei aspirații le înțelegea așa cum le pricepuse toți marii adoratori și înălțători ai Românismului. În versurile privitoare la România sau în cele scrise în genul poporan român, poeta a păstrat tonul și simțământul profund românesc. Ea iubia cu pasiune literatura poporană, și la moartea celui mai de frunte culegător al basmelor noastre, Julia Hasdeu, care ținea atât de mult la acele „contes bleus”, scria tatălui său o emoționantă scrisoare cu privire la stingerea lui Ispirescu.

Julia Hasdeu are versuri de o delicatețe de simțământ egală cu a celor mai mari poeți. Citiți, de pildă, prima poezie din *Bourgeons*

Prudhomme, Boutroux, Louis Léger, De Gubernatis au scris pagini superbe pentru mândria noastră națională. La noi Gion, Delavrancea, Speranță, nemuritorul Odobescu și alții au arătat în diferite rânduri ce pierdere a suferit neamul nostru prin moartea acestei poete și ce comoară prețioasă ne-a lăsat; iar poeți ca Vlahuță și Lecca, i-au dedicat superbe poezii în care au cântat-o. Îndureratul său tată își găsea o mângâiere în publicarea operelor fiicei sale:

*Lungi nopți prescriu, iar ziua tiparul
pironește*

Înalta-ți cugetare: foi după foi răsar.

Cu lacrimi și suspine,

Când tomul se gătește,

Mă cred mai lângă tine:

Băut-am un pahar!

(B.P. Hasdeu. Așteptând)

...Și acum când mormântul-poemă în care odihnesc rămășițele pământești ale acestei nemuritoare poete și cugetătoare, bătrânul și genialul său tată va veni mai singur ca până acum – fără de tovarășa vieții sale, care a trecut în viața cea-l-altă, la fiica sa – cuvine-se a ne aduce aminte de această

ilustră fiică a familiei Hasdeu, care prin opera sa a revărsat atâta glorie asupra neamului românesc.

* N.I. Apostolescu, *Ecoul Artelor Frumoase*, nr. 1, decembrie 1905, p.3-4.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

AMICUL COPIILOR

No. 7.

BUCUREȘTI, 1 APRILIE 1891

Anul I.

IULIA B. P. HASDEU

Nu sînt încă trei ani dela moartea Iuliei Hasdeu, și deja numele ei devenit adevărat nemuritor. Un Sully Prud'homme, un Mistral, un De Gubernatis au admirat-o; s'au ținut despre ea conferințe publice în străinătate; s'a scris în ziare franceze, italiene, germane, rusești, polone, maghiare; un celebru pictor parisian Diogène Maillart i-a făcut un portret cap-d'operă.

Am reprodus doar primul alineat, respectând ortografia timpului.

Iulia Hasdeu în bibliotecă de Diogène Maillart (ulei pe pânză, 1889).

DOMNIȘOARA URSUZĂ*

ORIZONTAL: 1) Convingerea despre existența lui Dumnezeu, de care era convinsă Paula, care-i spune Elisei: „*eu sunt religioasă prin natură; de ani întregi visez viața de mănăstire*” – Cum i se adresa Eugenia, fata cea mare a Elisei, Paulei. 2) Boală infecțioasă gravă, contactată de tatăl Paulei și al lui Leon, mecanicul de locomotivă, pe ruta Paris-Rouen, și care muri lăsându-i singuri și neajutorați – Nepotul d-lui Villers baron de Forlis, „*un tânăr magistrat, care o ceru pe Elisa în căsătorie*”. 3) Nimic la mijloc! – Autoarea din mottoul nuvelei pe care „*Pentru copii a scris-o o fragedă copilă, / Și slava ce-o așteaptă cu-atât mai mare este / Că dânsa chiar pe sine-și lovește fără milă!*” – Ham! 4) „*Se auzi clopoțelul care chema la... [...] Prânzul, ca după obicei, a fost tăcut și trist*” – „*...odor*”, primul capitol al nuvelei (neart.) – Soi de viță de vie albă, cultivată în Franța (Isère), care dă vinuri bune. 5) Luate în balon! – „*Era o strălucită zi din luna lui iunie. Se serba cununia lui Leon cu Linuca Bonard*”. 6) Sanda Negreanu – „*Mama ședea acasă, ne îngrijea pe mine și pe fratele meu, și era... cu toată lumea; o iubeau toți vecinii și toți cunoscuții noștri*”, e destăinuirea Paulei Grisol față de d-na Duhé, mama Elisei – Localitate în Germania. 7) Arendașul pe care d-l Villers voia să-l însoare cu Paula Grisol – Localitate în Rusia – Ciolan. 8) Lăcătușul la care a vrut Leon Grisol să intre ca ucenic – Gestul de încreștinare al lui Marc și Elisei la nașterea primului copil al lui Leon și Linuca. 9) Pseudonim al lui Victor Eftimiu – Amicul d-lui Livat „*un proprietar foarte avut [...], un om de o fire aspră. Deși mare de ani, totuși, ca acela care nu-și bate capul cu nemic, el părea a fi mai puțin bătrân de cum era în faptă. Perii cei albi nu-i dădeau deloc*

o înfățișare venerabilă”. Avea soția „*cu șapte ani mai tânără*”, iar Elisa „*nu era adevărata fiică*” a sa – „*După un ceas întreg, s-a auzit că se deschide... cea mare a casei*” din care ieșise „*un domn, nalt, uscat, palid, slab, de vro șasezeci de ani*” (pl.). 10) Instrument muzical format dintr-o cutie mare de rezonanță cu coarde metalice care vibrează la apăsarea unor clape, dorit de mama Elisei ca fiica să ia lecții cu d-na Perois, fără succes însă – Lăcătușul la care Leon Grisol a intrat ca ucenic, la unsprezece ani, când a murit tatăl său – În nord! 11) Studiul pe care d-na Duhé, mama Elisei, voia ca fiica ei să-l aprofundeze. De aceea, „*d. Villers, vechi amic al familiei noastre și foarte bun profesor, te va învăța istoria, geografia și matematica*” (pl.).

VERTICAL: 1) Profesiunea d-lui Duhé, care mai tot timpul și-l petrecea în laborator făcând experiențe – „*Pe sobă ea (Paula) zări un borcănaș cu... de colonie, îl luă și-l puse la nasul bieteii copile (Elisa), care puțin câte puțin și-a venit în fire și, aruncându-se la gâtul amicei sale, începu a boci*”. 2) Orașul din Italia unde Elisa și mama ei veniseră de la Londra. După două săptămâni plecară la Veneția, apoi la Florența și Neapole – Timpul când d-na Duhé, „*la unsprezece ceasuri și jumătate, muma cea devotată își dete sufletul, după ce s-a împărtășit cu evlavie și cu mintea senină*” (pl.). 3) Fiica d-nei Duhé și a avocatului d'Atale, „*frumușică și deșteaptă*” avea cusururi: „*era molică și năzuroasă [...], posacă, liniștită, cu mișcări mărunte, egale, măsurate; cu vorbe rare, rostite cu un fel de nesimțire ciudată*”, influențată în bine de Paula Grisol, pe care a considerat-o ca o soră – Copilul lui Leon și al Lenucăi. 4) Unde! – Domnișoara care urma să-i „*dea lecții de englezește*” Elisei – Doine! 5) Ultimele destăinuiri! –

Produs galinaceu – Ediție prescurtată! **6)** Poet român (Gellu) – În mijlocul ei „Paula începu să sape grădina, întocmi răzoarele, curăți, mătură [...] s-a apucat din nou a lucra grădina”. **7)** Bătrânul bogătaş, burtos, amicul d-lui Duhé, chimist și el – Fur. **8)** „- *Scumpa mea..., acolo se găsește ceea ce tu ai pierdut de mult; plăcerea de a cugeta, și apoi mulțumirea*”, sunt cuvintele adresate Elisei de către Paula, în capitolul XIII - „*O altă copilă, mai mare cu un an (decât Paula), tot atât de frumoasă, se... în plâns. Un mare foc ardea în cămin*”, e vorba de Elisa (capitolul XII). **9)** Albă pe margini! – Dorința Elisei de a pleca la Paris ca să scape de urâtul ce-o apăsă acasă (Capitolul III) Hat! **10)** Cap de presură! – Petrecerea cu muzică și cu dans la care participă Elisa, la Veneția, în timpul carnavalului, unde „*dansă un cadril, apoi se așează pe o canapea și n-a mai vrut să danseze deloc*” – Începe să suradă! **11)** Partea capului Miculinei, fata cu care a vrut Leon să se însoare erau „*albaștri*”, iar părul fetei era castaniu - „*Într-o zi, Paula și Elisa ședeau în grădinița lor. Paula, ca și altădată, stropea florile și cânta. Elisa, șezând pe o laviță în..., cu capul răzemat pe mână, cu cotul pe masă, se gândea*”. **12)** Așezământul monahal ce cuprinde o biserică și mai multe chilii, unde plecă Paula, părăsind viața laică, pe Elisa cu întreaga ei familie, și pe Leon, unde voia „*să-și încheie viața*”, luându-și rămas bun de la toți și de la toate: „*scumpii mei amici, să trăiți în fericire! Să nu uitați însă niciodată că numai aceia sunt*

adevărat fericiți, cari lucrează pentru fericirea altora. Eu una sunt fericită!”

Dicționar: BIA, ULFA, ATIG, ATH, IRI.

**Mademoiselle Maussade*, ms. 1457 f. 95-153 și mapa I, ms. 11, publicată în „*Amicul copiilor*”, nr.6, 7, 10, 11, 12 și 14, 1891, însoțită de traducerea lui Bogdan Petriceicu Hasdeu.

TITLURI

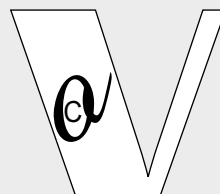
(Biverb cu intars anagramat:
XXXXXXXX, XXXXiX = 8,6)

(Metagramă anagramată:
XXXiXXXXXX - XXXXXLXXX)

(Monoverb: 5-8)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

DOMNIȘOARA URSUZĂ

F E T E L E

ORIZONTAL: 1, 3, 5, 8, 11: Titluri din nuvela *Domnișoara Ursuză* a Iuliei Hasdeu.

Celelalte definiții: **2)** Cunoscută pădure din Delta Dunării – Animal acvatic de culoare verde, înrudit cu broasca. **4)** Nuc găunos! – Theodor Constantin – Truc final! **6)** Nina Lupășcu – Vârf în Vrancea! – Unu la zero! – Calapod. **7)** Îndrăgită – De lungime redusă. **9)** Riglă gradată pentru măsurarea diferențelor de nivel – Veselă. **10)** Fir textil – Farmaciști.

VERTICAL: **1)** Corpuri de roci intruzive, de dimensiuni foarte mici – Zece sute. **2)** Siglă pentru „Editura Enciclopedică Română” – Mică excrescență de culoare închisă apărută pe piele. **3)** Loc amenajat pentru trageri la țintă – Insulă finlandeză. **4)** Ceea ce rămâne după storsul strugurilor, al fructelor etc. **5)** Judecător în Infern (mit.) – Localitate în Spania – Sonia Dumitrescu. **6)** Piața mică – Organe de zbor (var.). **7)** Care se află în mai multe locuri deodată – Măsliniu. **8)** Primele traverse! – Blonde cu reflexe roșietice. **9)** Erou din comedia „Nota zero la purtare” de Virgil Stoenescu și Octavian Sava (Oproiu) – Pom fructifer. **10)** Strigăt cu care se cheamă porcii la mâncare – Alinarea unei suferinți. **11)** Construirea unui teren în pantă – Pe el. **12)** Bold – Aparat de măsurat.

Dicționar: EAC, URTO, NȚU.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

1) Arbore mediteraneean cu flori închise într-un receptacul, care la maturitate devine un fruct comestibil, cărnos și dulce. **2)** Compozitor italian, conducător al Capelei muzicale din Viena, fost profesor al lui Beethoven (Antonio). **3)** Lipsită de strălucire. **4)** Scriitor român, autorul romanului „Ciocoi vechi și noi” (Nicolae). **5)** Cuvânt care redă zgomotul produs de căderea sau ciocnirea unor obiecte de metal. **6)** A produce prin izbire sau prin lovire un sunet metalic.

A-B, C-D, E-F: prietenele Iuliei cu care aceasta interpretau dramele și comediile scrise de fiica lui Bogdan Petriceicu Hasdeu și jucate în fundul grădinii din curtea Arhivelor Statului din București, cu subiecte simple, inspirate din lumea copilăriei.

În casetele numerotate, numele de alint ale Iuliei.

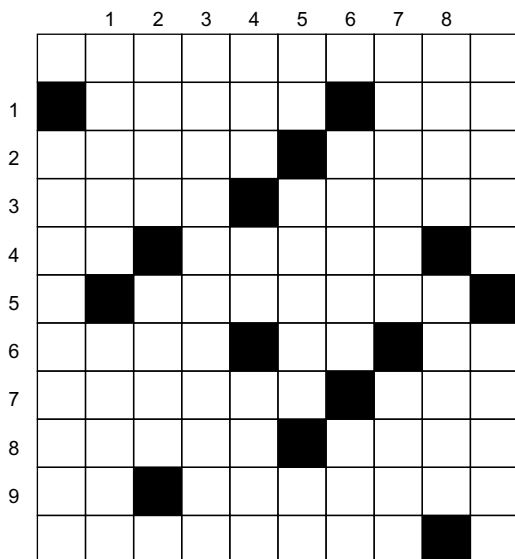
		C			E						
1											
2				1	2						
3											
4				3	4						
A											B
5											
6											
		D			F						

TITLURI

ORIZONTAL: 1) Acoperiș la căruțele țărănești (reg.) – Theodor la englezi. 2) Chiar – Oraș în Italia. 3) Teoretician și promotor al naturalismului francez, autorul ciclului de romane „Rougon Macquart” (1840-1902) – Stradă din centrul unui oraș care servește ca loc de promenadă. 4) Șuierul locomotivei – Băstinași din Noua Zeelandă. 5) Unitate de măsură a intensității luminii. 6) Stâncă de 516 m în sud-vestul Germaniei – Chemare la rampă! – Locul sigiliului (abr.). 7) Neplăcuți la vedere (dim.) – Lichid. 8) Ventilat – Arbore pe malul apelor de munte. 9) Rodica Pricop – Numele a șapte conți de Toulouse.

VERTICAL: 1) Frânghie folosită la prinderea animalelor sălbatice – Cizmarul din pătratul palindromic. 2) Râu în Rusia – Poet suprarrealist francez (René). 3) Semănatul ogoarelor (pl.). 4) Edison Electric Institute (siglă) – Perioada celor patru sezoane – Gaz incolor și fără miros, folosit drept combustibil. 5) Careu de grup! – Păduri cu copaci bătrâni – Yves Montand. 6) Erbacee numită în popor „barba împăratului” – Mămos la suflet! 7) Partea nefolositoare dintr-un zăcământ sau dintr-un minereu – Opus catodului. 8) Râu în Germania – Din regiunile muntoase înalte.

Dictionar: NESE, RAHN, AMO, UESS.

Pe laturile grilei, citind în ordinea acelor de ceas, veți descoperi titlurile a trei proze scrise de Iulia Hasdeu.

Fantezie

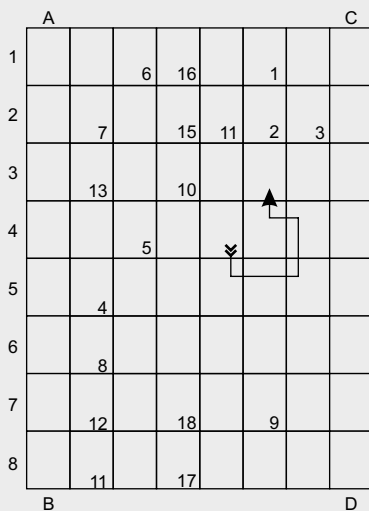
1) Pune la dispoziție. 2) Cultivator de pepeni (reg.). 3) Exploatare. 4) Luat pe neașteptate. 5) Magazin care practică prețuri mai mici. 6) Ansamblul datelor culese de medic de la un bolnav în legătură cu evoluția bolii sale. 7) Gest lipsit de vioiciune și eleganță. 8) Operație prin care se obține creșterea reactivității unei substanțe.

A-B: poezie scrisă la Paris, la 15 februarie 1887, *Lassitude*, tradusă în românește de Ciprian Doicescu.

C-D: poezie datată 20 februarie 1887, tradusă de același Ciprian Doicescu. De la 1-12: poezie din septembrie 1883, tradusă de Victoria Ana Tăușan.

13-18: poezie datată februarie 1886 și tradusă de Traian Demetrescu.

Săgeata: poezie scrisă de Iulia Hasdeu în românește.

SANDA*

ORIZONTAL: 1) Fetița de doisprezece ani, orfană de tată, crescută de bunica Dragomira „cu părul galben ca grăul cel tânăr, cu şuvițe frumos trase pe frunte, cu sprâncenele-i încovoiate, cu ochii ei mereu duși pe gânduri. Nasu-i era puțin ridicat în sus la vârf și nările străvezii, iar gura, cam mare, ca bobocii de trandafir, era dreaptă și hotărâtă” – Florile de pe basmaua cea galbenă a fetei pe care și-o „legă mai bine pe sub gât”. **2)** Semănau în depărtare „a niște stații ce se legănau sub vântul cel cald”, iar toamna erau „acoperiți de frunze uscate stacojii și galbene și se-năltau ca niște cete de împărați uriași, îmbrăcați în straie bogate de aur și de purpură, de catifea și de atlas muat în fir” – Safta, ființa care i-a dat viață fetei, „se măritase a doua oară, cu Iancu văcarul din Domnești, un sat nu departe de unde ședea Sanda cu bunică-sa” și pe care fetița o iubea nespuse; de câte ori se întorcea de la ea, era mai tristă ca oricând. **3)** Teme! – Soția lui Barbu Dorobanțu, mamă a patru copii „bucălați și rumeni ca niște mere domnești”, cu părul cărlionțat și gălbui, „femeie guralivă de felul ei, altfel femeie bună și de treabă, ș-apoi veselă ca orice om cu noroc și cu spor la lucru” – Nicolae Rotaru. **4)** Veșnicie, în filozofia antică – Partea morii de pe râul Argeș, care „se învârtea cu repeziciune” fascinand-o pe fetiță când „se învârtea cu un scârțâit tare ce se amesteca cu zgomotul apei, făcând un vuiet care-ți lua auzul” (pl.). **5)** Omul cu care fetița plecă în miez de iarnă la Domnești cu căruța, s-o vadă pe mama sa bolnavă; ajunsă în dreptul porții „murmurând duios: mamă-mamă” fu primită cu ostilitate de Iancu văcarul care o alungă cu brutalitate spunându-i răstit: „- N-ai ce să mai cauți pe acilea! Mă-ta doarme și n-are poftă să te vază. Auzitu-m-ai sau ba?” (pl.) – Esența

unui copac! **6)** Taifas, palavre (fam.) – Multime amenințătoare de oameni, de vite (reg.). **7)** „... era limpede și străvezie, care curgea rostogolind pietrișul mărunț și nisipul auriu din albia ei, clocotea sub roată ca și când ar fi fiert o căldare uriașă și făcea spume albe ca [și] clăbucul de săpun”, era imaginea care i se înfățișa fetei la moară (pl.) – În timpul ei, „pe la sfârșitul lui noiembrie, când se deștepta Sanda, văzu geamul ferestrei alb, cu tot felul de flori și mai albe pe el, cu păduri de brazi și toate buruienile din lume: ninsese” (pl.). **8)** Mama lui Alexandru, Dragomira, care o iubea și o îngrijea pe nepoată „ca ochii din cap”, „o femeie de vreo cincizeci de ani, înaltă, uscățivă, cu fața lungă și galbenă, cu ochii mici verzui, vârați în fundul capului”, care, de la moartea feciorului ei „se zăpăcise de tot” – Fiord și localitate în Norvegia. **9)** Felul de a fi al lui Gheorghită, „feciorul mai mare al lui Barbu Dorobanțu și al Ioanei, un flăcăiandru ca de vreo cincisprezece ani, care păștea boii și bivolițele lui taică-său prin livadă, prinse milă de dânsa și se apropie de ea, vorbindu-i cu vorbe mieroase, ca s-o mai mângâie și s-o mai înveselească pe sărăcuța de ea” – Omul crud care era Iancu văcarul din Domnești, „cu sprâncenele lui cele negre și zbârlite, cu glasul cel gros și răstit”, în purtarea lui cu Sanda (pl.). **10)** Cutie din paltin! – Turta din aluat nedospit, coaptă de Ioana în spuză, caldă fiind, o „tăia cu un cuțit mare în bucăți” și o împărțea copiilor ei, „care o înconjurau ca o cunună de flori mândre și fragede și o trăgeau de foță ori de mâneca cea bogat cusută” (pl.) – Inimă de mamă! **11)** Tatăl Sandei care „murise demult, de când ea era încă în albie” și pe care mama lui, Dragomira, „l-a jelit, s-a bocit pe mormântul lui de credea lumea că are

să-nebunească; și de-atunci nu și-a mai venit în fire pe deplin”.

VERTICAL: 1) Locul spre care Sanda „era departe, departe, pe unde se auzeau câinii lătrând”, iar „casa lelei Dragomira era tocmai la capăt”

– Sanda, fetița care „era așa de mică și gingașă, încât de-abia i-ar fi dat cineva nouă ani văzând-o”, când, în realitate, mititica „avea doisprezece ani împliniți”.

2) Serviciul militar pe care Barbu l-a făcut „ca soldat curcan și rănit în război” i-a adus porecla de Dorobanțu – Cu o atitudine smerită.

3) Nicolae Barbu – Lipsită de tatăl care murise când ea era foarte mică, Sanda era crescută de bunica Dragomira; mama fetiței, Safta, nu se interesa de ea.

4) Cântecul pe care Sanda îl îngâna când păștea „în livadă și prin poiană cele două văcuțe cu vițeii lor și cu vreo patru oi” – Obiect de ceramică cu desene pictate.

5) Aproape maro! – „Deodată îi veni o pofță ne bună de-a se arunca în mijlocul valurilor ce fierbeau: simți ca o mână puternică și năprasnică care o împingea spre râu” – Ochi de lanț.

6) Timpul când Sanda a plecat spre Domnești, topită de dorul mamei pe care o știa bolnavă; la întoarcere „gerul îi îngheța oasele, viscolul îi arunca clăbuci în obraz și picioarele-i intrau în omătul cel vârtos până mai sus de glezne [...]

Apoi o cuprinse sfârșeala și-și închise ochii, șoptind încet: mamă!” – Măgar.

7) Localitate în Mongolia – Ambulanță divizionară (abr.).

8) „Un covor de puf moale se așternea peste toată firea, pe care o învălea ca într-un cearșaf de mort, sclipitoare de-ți lua ochii” (var.) – Copilul lui Iancu văcarul și al Saftei, frate vitreg al Sandei, „copilul atât de iubit și de răsfățat”, dolofan, răzgâiat, care o ciupea și o zgârâia pe fetiță când se

ducea la ei în vizită la Domnești.

9) Apariția Sandei! – Oi întoarse la cioban! – Literă din alfabetul grecesc.

10) Cântec de slavă – Drumul pe care pășea Sanda la întoarcerea de la Domnești: „piciorușele i se umflaseră și o dureau de credea că-i erau pline de ghimpi. Ea mergea cu toate astea destul de repede, însă din când în când se oprea și culegea câte o floare, un ochiul-șarpelui, o sulfină, un curcubeu, o aglică, un busuiocel, pe care le adăuga la mănunchiul ce-l ținea într-o mână”.

11) „Câteodată, obosită a sta mereu în picioare în arșița soarelui, Sanda se trântea în... înaltă și subțire ca mătasea și rămânea culcată pe brânci la umbra vreunui copac, pe marginea unui șanț, la răcoare, cu capul rezemat de mână, cu degetele înfundate în pletele stufoase de păr auriu, ascultând cântecul greierilor; bâzâitul albinelor și ciripitul păsărilor sau privind la fluturii cei argintii cu pete roșii și negre, care zburau pe florile câmpului”

– Din răspunsul Sandei dat lui Gheorghe: „Aș vrea și eu să fiu veselă, să glumesc și să râd ca toate fetele; dar ce să fac! Nu pot, când mă știu așa de străină și de părăsită; și vezi, simt că... mele parcă-i lipsește o bucățică și că dorul meu nesfârșit are să mă doboare” (neart.).

Dicționar: AON, NAOT, ASEN, ARO, PSI.

*ms. 1427, f. 78 v. și urm.; publicată în „Revista nouă”, nr. 1, 1889, p. 132. Nuvela a fost publicată ca lucrare de sine stătătoare la Brașov, Ed. Ciurcu, în anul 1904.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ARITMOGRIF

- 1) Scriitor german (Heinrich), prezent la motto-ul poeziei *La feuille (Frunza)*.
- 2) Numele francezesc al poetului latin Tibul din creația căruia Iulia Hasdeu a luat citatul: „*Ah! Crudele genus nec fidum femina nomen!*” și l-a pus ca motto la poezia *La femme (Femeia)*.
- 3) Publicist român, scoate la Editura CUGETAREA, 1936 (în patru ediții) broșura „Scânteietoarea viață a Iuliei Hasdeu” (Constantin).
- 4) Ediția îngrijită de Crina Decusară-Bocșan din 1993 cuprinde versuri și proză ale Iuliei Hasdeu, cu traduceri de Traian Demetrescu, Ciprian Doicescu, Raluca Grigoriu, Ion Potopin și Crina Decusară-Bocșan.
- 5) Publică în „România literară”, nr.46/1969, p.2, o evocare a Iuliei Hasdeu (2 cuv.).
- 6) Scriitorul care i-a dedicat Iuliei Hasdeu poezia „A fost de neiertat” apărută în „Revista nouă”, 1889 (Alexandru).
- 7) Scriitorul care a tradus în românește poezia *Berceuse roumaine (Cântec de leagăn)* și publicată în „Amicul copiilor”, an.I, nr.16, 1892, p. 391 (Eugeniu).
- 8) Împreună cu Paul Cornea și Elena Piru au alcătuit volumul *Documente și manuscrise literare. Vol.III. Corespondența B.P. Hasdeu – Iulia Hasdeu*. Editura Academiei Române, București, 1976 (2 cuv.).
- 9) A publicat în „Literatură și artă”, nr. 52/1987, p.8 „IULIA HASDEU – Restituiri” (Vasile).
- 10) A scris eseu „Iulia Hasdeu și câțiva poeți italieni”, apărut în „Studii italiene”, an.V, 1938, p.149-167 (Corina).
- 11) Alcătuitorul francez al unei antologii de poezie feminină în care o include și pe Iulia Hasdeu (Ernest).

1				5	8	I ₁	9	8				
2			10	1	11	U ₂	3	3	8			
3			12	4	9	L ₃	4	14	5	8		
4	7	8	6	10	4	I ₁	9	2	1	15	1	
5		8	3	8	9	A ₄	16	1	15	2		
6			17	3	4	H ₅	2	10	4			
7			6	16	8	A ₄	9	10	1	4		
8	15	13	18	4	9	S ₆	13	15	8	6	14	2
9				11	4	D ₇	1	2				
10			1	13	9	E ₈	6	14	2			
11			11	4	15	U ₂	10	8	3			

FANTEZIE

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							

ORIZONTAL: 1) Istețul „*furișat lângă tine*”, cu care „*Într-un potir vei fi adormit din întâmplare*” (**Unei zâne**) – Vede pe scurt! **2)** Metalul prețios care „*ia locul cinstei și iubirii*” din balada **Frumoasele vremuri vechi** – Patrupedele pe care le păzea Păuna din legenda românească **Fluierașul de os** (sg.). **3)** Ultimul cuvânt al poeziei **Fecioara cu mantie** – Primele colaborări! **4)** „*Și ... poate crede că tânără cum sunt*”, vers dintr-o strofă a poeziei **Zile de neliniște** – Localitate în Anglia. **5)...** **6)** Obiect pe care s-a aplicat o masă sticloasă de protecție. **7)...**

VERTICAL: 1) Clei de cizmărie – Prăjitură preparată din aluat cu grăsime, stafide etc., coaptă la cuptor. **2)...** – Silaba mamei! **3)** Stare psihică specială în care se află o persoană aflată sub hipnoză. **4)** Fiu al arendașului, fratele lui Vlad, din povestirea **Trandafirul Moșului** – A dezlegat enigma Sfinxului (var.). **5)** Clădirea impunătoare din care a fost alungat pajul din balada **Bietul paj**. **6)** „*În veacul nostru, când doar în... e crezare [...], Cum vrei virtutea să mai dea în floare?*” (**Frumoasele vremuri vechi**) – 12 luni. **7)** Momentul când „*se sparge liniștea și ulița-i tumult*” din poezia **Parisul de altădată**.

În coloanele rasterate se vor afla numele poetei și orașul prahovean unde se află Castelul construit de Bogdan Petriceicu Hasdeu în amintirea fiicei sale.

*A-ți simți prezentul
înseamnă a prevedea
viitorul.*

*Excesul de modestie
este o cochetărie subtilă
și sigură de ea însăși.*

CARTE DE VIZITĂ

(7, 6)

MARCELA MLADIN

Prin anagramarea literelor veți afla numele cu care a semnat Iulia Hasdeu multe dintre creațiile sale literare. A mărturisit de ce l-a luat: „cele două nume mi-au venit în minte dintr-odată, într-un mod ciudat, care mă face să țin la ele într-un fel aproape superstițios”.

(Metagramă anagramată:
R = H: 5, 6)

Numele poetei.

Radu LEU
IAȘI

TITLURI

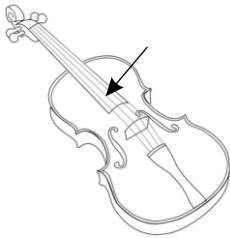
(Rebus anagramat: $10 + 5 + 5 + 4 = 6; 6; 12$)

(Rebus anagramat: 5, 8; 7, 6; 1, 6 = 6; 6; 8; 1, 6)

(Rebo anagramat: $6 + 3 = 5, 1'3$)

(Monoverb: 7-11)

(Biverb: 10; 6)

N_Z A_{J_V}

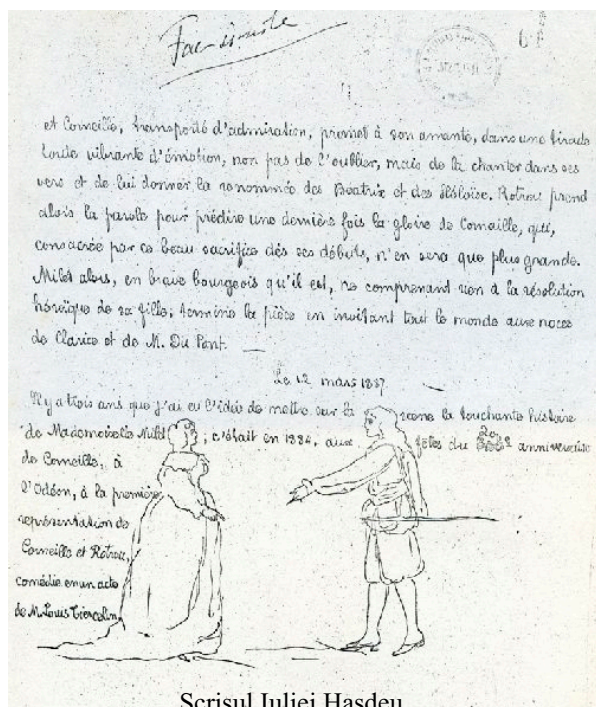

(Metagramă anagramată:
XXXAXXX - XN XXXXX = 2, 5)

Desenele Iuliei Hasdeu.

Scrisul Iuliei Hasdeu.

Placa comemorativă de pe fațada
imobilului în care a Iulia Hasdeu
la Paris. Pe ea este scris:
„Această casă
păstrează amintirea
unui mare spirit”.

DEZLEGĂRI:

P.4: CRIN – LUMINA – LACURI – AMOR – I – AMANTI – MS – NARATIE – AA – CP – RASPUNDE – HAS – CT – MIAS – E – PRIETEN – T – TRIST – RD – CE – ORA – VI – SOT – AUI – BALAUR – NATURI – HEBE. **P.5:** FLORI – PESCARI – ROMANIA – PARIS – ÎN ELVETIA – MOT – GER – ODRASLA – O – UA – OCEI – MISIR – R – APARARE – ANI – INSERA – O – CRAI – OARE – ADIO – P – APSA – AMINTIRI – STI – TRANDAFIR – TINEREL – INELE. **P.7:** NARCISA – ART – IMACULAT – AR – MOCAN – MATCA – RH – IULIE – D – I – IDEE – FIRE – NOTA – TAU – AM – STALP – PNEU – EC – IELE – CRA – CIRES – LIRIC – T – A – TRAMA – E – ALIZEE – INSI. *Titluri:* ÎN ELVEȚIA (elani + vite) **P.8:** FARSE – MONDEN – ANACREONTICA – RITA – CRA – GAS – A – ALICA – PERT – OANUME VARSTA – NL – SP – ILOT – S – BA – AS – BM – OI – DE CE – S VOIOASA – AROS – ELITRE – UTRENIE – OANA – S – A DUS – MARTIE. *Pseudonimul:* CAMILLE ARMAND (măcălëndri + lama). *Geografică:* CÂMPINA (maci + nap). **P.9:** DESCURAJARE – EXI – CAL – MIT – SA FII IUBITA – IMON – ANOC – T – SINGURATATE – NAES – R – LO – PATRIEIMELE – UR – ITN – E – TV – DEZNADEJDE – E – AT – ABDICA – LACE – CUGETAI. *Dreptunghi:* EVRICA – MIERLA – SCHIOR – STALPI – DOCTORI – ERMETIC – CHIPES – CUPOLA – OGORUL – CORALA. **P.10:** MACADAM – AV – ARAP – IMUNA – GATOS – AZOR – DUR – APTE – SS – A CEARA – ITI – LAH – TEAMA – V – ELEAT – AERA – NAB – SUBLER – AREAL – RETA. FLUTURELE – RAZUIT – GEO – EVANTAIUL – SIREAP – PCI – ÎN ELVETIA – NIUE – ILE – PE – CANTEC DAC – URDORI – IVI – BIETUL PAJ. **P.11:** *Diagonale:* STRUGUREL – BUCENTAUR – AMBIENTAL – CAVALERIE – INTERPRET – DESPICARE – FASCINANT – MIRIAPODE – DEZLEGARE: TRISTEȚE. *Aritmogrif:* ÎN APRIL – MAGDALENA – EVANTAIUL – SUB ARCADE – VARSIVARA – O NOAPTE. *Titlu:* FOAIE – OLTUL – VERDE – IAI – G – NUCA – SD – RN – URSIT – DULCE. **P.15:** CREDINTA – POL – HOLERA – MARC – IMI – IULIA – HM – MASA – MIC – BIA – I – ALO – VARA – N – SN – BUNA – ULFA – TOMA – ATIG – OS – PINET – NASIT – ATH – DUHE – USI – PIAN – ROCH – OR – A – INVATATURI. *Titluri:* ISTOVIRE, PATRIA (trei păstrăvi); MAGDALENA (damigeană); INVOCARE. **P.16:** PESTE PUTINTA – LETEA – BROTA – URASC PIANUL – T – NC – TC – A – UC – O ADOUA URSUZA – NL – VR – UO – SAN – IUBITA – SCURT – NENOROCIREA – MIRA – ILARA – R – ITA – SPITERI – E ASA DE VESELA. *Fetele:* SMOCHIN – SALIERI – STEARSA – FILIMON – FLORICA – ZDRONCA – ZANGANI. **P.17:** FLUIERASUL – ARNEU – TED – ASASI – NESE – ZOLA – CORSO – UU – MAORI – S – S – CANDELA – RAHN – RA – LS – URATEI – APA – AERAT – ANIN – RP – RAYMOND – AOSINMOD – A. *Fantezie:* OFERTANT – BOSTANAR – OPRIMARI – SURPRINS – ECONOMAT – ANAMNEZA – LABARTAT – ACTIVARE: 1-12: ANACREONTICĂ; 13-18: PATRIA. **P.19:** SANDA – ROSII – ARBORI – MAMA – TM – IOANA – NR – AON – ROTI – B – STRAINI – OPA – LAF – NAOT – O – A – APE – NOPTI – BUNICA – ASEN – UMAN – SADICI – TI – AZIME – AM – ALEXANDRU – I. **P.20:** HEINE – TIBULLE – MANOLACHE – DESTAINUIRI – ELENA PIRU – VLAHUTA – SPERANTIA – ROXANA SORESCU – BADIU – IONESCU – BARUTEL. **P.21:** PITIC – VD – AUR – OAIE – PLANS – CO – CINE – TID – HASDEU – A – EMAILAT – CAMPINA. *Carte de vizită:* CAMILLE ARMAND; IULIA HASDEU. **P.22:** MARTIE, SALTIA, ANACREONTICĂ (caracatiță + morse + câini + elan). FEMEIA, HIMERA, SALTIA, NOCTURNĂ, O NOAPTE (Mihai Eminescu + Anatole France + o poartă). IOANA D'ARC (coardă + nai). ÎNSINGURARE. DEZNĂDEJDE, VISARE. ÎN APRIL (pălării).

Coordonatorul colecției:

Sergei COLOȘENCO

Culegere text: Constantin Romete

Tehnoredactor: Bogdan Artene

Apărut: 2 iulie 2013

Editura SFERA

Str. C. Hamangiu nr. 15, Bârlad

ISBN 978-606-573-309-1

**Plachetă apărută sub egida
Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad**